

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 28/2013(12))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΡΑΔΙΟ ΠΡΩΤΟ»

Ημερομηνία Απόφασης: 29 Μαΐου, 2013

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

Με την Απόφαση διαφωνεί το Μέλος της Αρχής κα. Μαίρη Κουτσελίνη, για λόγους τους οποίους υπέβαλε γραπτώς, καταγράφηκαν στα πρακτικά και επισυνάπτονται στην παρούσα Απόφαση ως ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **κανονισμών 21(3) και 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο και οι πιο πάνω κανονισμοί αναφέρουν:

Άρθρο 26(1) :Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές – (ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου ·

Κανονισμός 21(3): Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική επιστημονική κοινωνική καλλιτεχνική πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητάς του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.

Κανονισμός 28(1): Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **22.3.2013** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριάσμού της κύρωσης.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1-3:

1. Στις **12.3.2013**, μεταξύ των ωρών **06:00 – 09:00**, μεταδόθηκε το πρόγραμμα «**Πρώτη Εκπομπή**», χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του κυρίου **Alexander Downer**, στον οποίο έγιναν αναφορές, κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά προγράμματος, ο δημοσιογράφος κύριος Λάζαρος Μαύρος, αναφέρθηκε – μεταξύ άλλων - στις επαφές του ειδικού αντιπροσώπου του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο, κυρίου Alexander Downer με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, κύριο Νίκο Αναστασιάδη και τον Τουρκοκύπριο ηγέτη, κύριο Ντερβίς Έρογλου. Σε τηλεφωνική του παρέμβαση στο πρόγραμμα, ο κύριος Γιώργος Κέντας αναφερόμενος σε διάλεξη του κυρίου Alexander Downer στην Κύπρο, σχολίασε την προσωπικότητα, την επαγγελματική και την πολιτική ιδιότητα του κυρίου Downer με τον εξής τρόπο:

Λάζαρος Μαύρος: *Πρώην Υπουργός Εξωτερικών ήταν της Αυστραλίας, αν κάναμε λάθος προηγουμένως στο πως τον χαρακτηρίσαμε.*

Γιώργος Κέντας: *Ναι, ένας άνθρωπος ο οποίος είχε εμπλοκή σε σειρά σκανδάλων κατά τη διάρκεια της θητείας του στο Υπουργείο Εξωτερικών της Αυστραλίας. Ένας σχεδόν απόλυτα αποτυχημένος πολιτικός στην Αυστραλία ο οποίος κατάφερε να κερδίσει αυτό το συμβόλαιο με τα Ηνωμένα Έθνη και να εξυπηρετεί τις προσωπικές του φιλοδοξίες και το πάθος που έχει ο ίδιος ως πρόσωπο να προωθεί τις δικές του αντιλήψεις.*

2. Στις **12.3.2013**, μεταξύ των ωρών **06:00 – 09:00**, μεταδόθηκε το πρόγραμμα «**Πρώτη Εκπομπή**», χωρίς να διασφαλιστεί σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική και την πολιτική δραστηριότητα του κυρίου **Alexander Downer**, το όνομα του οποίου μεταδόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του **κανονισμού 21(3)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **12.3.2013**, μεταξύ των ωρών **06:00 – 09:00**, μεταδόθηκε το πρόγραμμα «**Πρώτη Εκπομπή**», στο πλαίσιο του οποίου έγιναν αναφορές στον κύριο **Alexander Downer**, χωρίς να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, κατά παράβαση του **κανονισμού 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Με επιστολή του ημερομ. **29.3.2013** (αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**), ο Δικηγόρος του Οργανισμού, κ. Ανδρέας Σ. Αγγελίδης, ζήτησε να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπό αναφορά υπόθεσης.

Κατόπιν σχετικής τηλεφωνικής συνεννόησης με την κυρία Μαρία Κοτσώνη (μια εκ των Δικηγόρων που εκπροσωπεί τον οργανισμό – Δικηγορικό Γραφείο Ανδρέα Σ. Αγγελίδη), η εν λόγω Δικηγόρος επιθεώρησε το Διοικητικό Φάκελο της υπό αναφορά υπόθεσης, στις **9.4.2013**.

Με επιστολή του ημερομ. **12.4.2013 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ)**, ο Δικηγόρος του οργανισμού κ. Ανδρέας Σ. Αγγελίδης, υπέβαλε αίτημα *όπως το δικαίωμα ακρόασης ασκηθεί με παρουσίαση μαρτυρίας και προβολή ισχυρισμών δια ζώσης*.

Με επιστολή της ημερομ. **17.4.2013 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ)**, η Αρχή απάντησε στον κύριο Ανδρέα Σ. Αγγελίδη ότι δεν κάνει αποδεκτό το αίτημα του να παραστεί εκπρόσωπος του οργανισμού κατά την εκδίκαση της υπόθεσης.

Με επιστολή του ημερομ. **18.4.2013 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV)**, ο κύριος Ανδρέας Σ. Αγγελίδης ζήτησε να πληροφορηθεί κατά πόσον η επιστολή της Αρχής με ημερομ.17.4.2013 που παραδόθηκε στους πελάτες του είναι απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής ή όχι και έθιξε θέμα μη κοινοποίησης/ γνωστοποίησης της εν λόγω επιστολής της Αρχής στον ίδιο.

Με επιστολή της ημερομ. **22.4.2013 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V)**, η Αρχή απάντησε στην προαναφερθείσα επιστολή του κυρίου Ανδρέα Σ. Αγγελίδη.

Στις **29.4.2013**, υποβλήθηκαν στην Αρχή από το Δικηγορικό Γραφείο του κυρίου Ανδρέα Σ. Αγγελίδη, σε σχέση με την υπό αναφορά υπόθεση, τα ακόλουθα:

- **«Περίγραμμα ισχυρισμών και μαρτυρία» εκ μέρους του «ΡΑΔΙΟ ΠΡΩΤΟ».**

Στο εν λόγω κείμενο (το οποίο επισυνάπτεται στην παρούσα Απόφαση ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI**), ο κύριος Ανδρέας Σ. Αγγελίδης επισύναψε, ως **Παραρτήματα Α-Γ**, τα ακόλουθα:

- Το βιβλίο «*Σημαδεμένη Τράπουλα*» (Παράρτημα Α' *).
- Σημείωμα του Δρ. Γιώργου Κέντα (Επίκουρου Καθηγητή Διεθνούς Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας), με τίτλο: *Σημείωμα σχετικά με την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και τον Αλεξάντερ Ντάουνερ* (Παράρτημα Β').
- Το *Προσχέδιο της Έκθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το θέμα «Το πλήγμα θεσμών και προσώπων που εκπροσωπούν την κυπριακή πολιτεία όπως αποκαλύπτεται μέσα από τα διαρρεύσαντα «Έγγραφα Ντάουνερ», όπως καθιερώθηκε να αναφέρονται και τα οποία αναλύονται μεταξύ άλλων στο βιβλίο «Σημαδεμένη Τράπουλα»* (Παράρτημα Γ').

*Σημ. Το εν λόγω βιβλίο έχει καταχωρηθεί στο Διοικητικό Φάκελο της υπόθεσης αλλά δεν περιλαμβάνεται προαναφερθέντα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ Ι – ΙΧ της παρούσας Απόφασης.

Με επιστολή του ημερομ. **16.5.2013 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII)**, ο Δικηγόρος του οργανισμού κ. Σίμος Α. Αγγελίδης ζήτησε από την Αρχή να διαγράψει ή/ και απαλείψει συγκεκριμένα στοιχεία ή/ και αναφορές, ή/ και παραγράφους, από το «*Περίγραμμα ισχυρισμών και μαρτυρίας*» εκ μέρους του «*ΡΑΔΙΟ ΠΡΩΤΟ*», που υποβλήθηκε στις 30.4.2013.

Με επιστολή της ημερομ. **21.5.2013 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII)**, η Αρχή πληροφόρησε τον οργανισμό και τους Δικηγόρους του για όλα τα έγγραφα που λήφθηκαν μέχρι την συγκεκριμένη ημερομηνία, σε σχέση με την υπό αναφορά υπόθεση.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων/ θέσεων/ ισχυρισμών/ μαρτυριών, όπως υποβλήθηκαν από τους Δικηγόρους του οργανισμού και κατόπιν προσεκτικής ακρόασης και παρακολούθησης του ψηφιακού δίσκου με το σχετικό πρόγραμμα κρίνουμε ότι:

Στις **12.3.2013**, μεταξύ των ωρών **06:00 – 09:00**, μεταδόθηκε από το ραδιοφωνικό οργανισμό «**ΡΑΔΙΟ ΠΡΩΤΟ**» το πρόγραμμα «**Πρώτη Εκπομπή**» χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου (του κυρίου **Alexander Downer**), κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(ε)** του προαναφερθέντος Νόμου (υποστοιχείο **1**), χωρίς να διασφαλιστεί από τον οργανισμό σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική και την πολιτική δραστηριότητα του κυρίου **Alexander Downer**, το όνομα του οποίου μεταδόθηκε στο πρόγραμμα, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** των προαναφερθέντων Κανονισμών (υποστοιχείο **2**) και χωρίς ο κύριος **Downer**, για τον οποίο έγιναν αναφορές στο εν λόγω πρόγραμμα, να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, κατά παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** των πιο πάνω Κανονισμών (τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 3 – 4 της παρούσας απόφασης).

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς του οργανισμού που αφορούν στη διαδικασία που ακολουθείται από την Αρχή, η Αρχή σημειώνει τα εξής:

Αναφορικά με τη θέση του οργανισμού ότι η διαδικασία «δίκης» διεξάγεται με τρόπο που παραβιάζει τη φυσική δικαιοσύνη και το δικαίωμα μιας, ως τα Άρθρα 12 και 30 του Συντάγματος διασφαλίζουν, δίκαιης δίκης που ισχύει, για κάθε διωκόμενο που ενδεχομένως η δίωξή του να καταλήξει σε ποινή, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα ακόλουθα:

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί με βάση το Σύνταγμα, τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών. Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν στις αρχές της δίκαιης δίκης, της φυσικής δικαιοσύνης και προστασίας του διοικουμένου.

Η Αρχή ως διοικητικό όργανο του Κράτους, εκτός από τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο 7(I)/98 που την ιδρύει, διέπεται και από τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(I)/99 αλλά και από το Σύνταγμα.

Το άρθρο 2 του Ν.158(I)/99 αναφέρει:

«διοικητικό όργανο σημαίνει το μονομελές ή συλλογικό διοικητικό όργανο της κεντρικής διοίκησης, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που είναι διοικητική αρχή»

«διοικητική αρχή σημαίνει διοικητικό όργανο που έχει αποφασιστική αρμοδιότητα».

Η Αρχή είναι ένα διοικητικό όργανο με αποφασιστική αρμοδιότητα και όχι ένα δικαστήριο. Γι' αυτό και η διαδικασία ενώπιόν της είναι διαδικασία διοικητικού οργάνου και όχι διαδικασία δικαστηρίου.

Η διαδικασία ενώπιον της Αρχής έχει χαρακτηριστεί ως οιονεί δικαστική διαδικασία λόγω ακριβώς του αποφασιστικού και κυρωτικού της χαρακτήρα, λόγω αυτής καθαιτής της διαδικασίας ως πρακτική. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αυτόματα η διαδικασία ενώπιόν της θα πρέπει και στην ουσία της να διέπεται από τις αρχές και του νόμους που διέπουν τα δικαστήρια.

Το Κράτος έχει ιδρύσει την Αρχή, ως ανεξάρτητο διοικητικό του όργανο και σκόπιμα της έχει αναθέσει ορισμένο ρόλο, στόχο και αρμοδιότητες, και ως εκ τούτου η Αρχή **οφείλει** να διαφοροποιείται από ένα δικαστήριο και γενικότερα τη δικαστική εξουσία καθώς είναι ξεκάθαρο ότι ο σκοπός ίδρυσής της είναι άλλος από τον σκοπό ίδρυσης των δικαστηρίων.

Η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας στη **Sigma Radio T.V Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2004) 3 Α.Α.Δ.134**, ημερομηνίας **24/2/2004**, η οποία επικυρώθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων

Δικαιωμάτων με την απόφασή του ημερ.21/7/2011 επί των αιτήσεων 32181/04 και 35122/05, και στην οποία διάδικος είναι ο ίδιος ο οργανισμός:

«....Εξηγείται ωστόσο από την εγγενή δυσκολία στάθμισης των παραγόντων στη βάση των οποίων γίνεται η κατάταξη, αφού στην **ποικιλόμορφη σφαίρα της δραστηριότητας των διοικητικών οργάνων** είναι κάποτε δύσκολο να αποφασιστεί πρώτο, το κατά πόσο η περίπτωση εμπίπτει στο άρθρο 6(1) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης και δεύτερο, αν εμπίπτει, κατά πόσο τηρήθηκαν οι όροι του ως προς το πρώτο, έχοντας υπόψη μας την τάση του ΕΔΑΔ για έμφαση σε ιδιωτικού δικαίου δικαιώματα έναντι παραγόντων δημοσίου δικαίου, που σημαίνει τη διασταλτική υπέρ του πολίτη ερμηνεία, θεωρούμε πως πρέπει να προσεγγίσουμε τις υπό κρίση προσφυγές στη βάση του δικαιώματος για αμερόληπτη κρίση⁵. **Με αυτό ως δεδομένο, προχωρούμε να εξετάσουμε το κατά πόσο η προβλεπόμενη διαδικασία⁶ πληρούσε τα εχέγγυα αμεροληψίας.** Δικαιολογείται, κατά τη γνώμη μας, η καταφατική απάντηση. Μας φαίνεται πως σε όλες ανεξαιρέτα τις περιπτώσεις υπήρξε ικανοποιητική διάκριση μεταξύ των διαφόρων σταδίων, τα οποία συνίσταντο στη συγκέντρωση των στοιχείων, στην προκαταρκτική θεώρηση τους, στην ενημέρωση των αιτητών ως προς αυτά, στην παροχή σ' αυτούς του δικαιώματος να ακουστούν, γραπτώς ή προφορικώς, και στην τελική κρίση. Το ότι, βάσει του άρθρου 38(1)(δ) του Νόμου, «.... έσοδα που προέρχονται από την επιβολή διοικητικού προστίμου στους σταθμούς» κατατίθενται στο ταμείο της Αρχής δεν είναι, κατά τη γνώμη μας, ασυμβίβαστο με την αμεροληψία. Δεν εμπλέκεται ιδιωτικό ή προσωπικό οικονομικό συμφέρον⁵. **Η Αρχή, ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ενεργεί απρόσωπα για την προώθηση των σκοπών του Νόμου.** Στο ταμείο της Αρχής κατατίθενται, βάσει της ίδιας διάταξης, και άλλα έσοδα που περιλαμβάνουν τέλη από την παραχώρηση αδειών, την εξέταση αιτήσεων κλπ, όπως και η κρατική χορηγία με την οποία εν πάση περιπτώσει διασφαλίζεται η οικονομική επάρκεια της Αρχής ώστε να μπορεί να επιτελέσει το ιδιαίτερα σημαντικό στη σύγχρονη κοινωνία έργο της.

Τα όσα έχουμε αναφέρει επί του θέματος λαμβάνουν υπόψη ότι πρόκειται για διαδικασία διοικητικού οργάνου και όχι δικαστηρίου. Το άρθρο 6(1) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης αναφέρεται σε διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου. Εκείνο που χρειάζεται σε περιπτώσεις όπου εκδίδονται από διοικητικά όργανα αποφάσεις καθοριστικές αστικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, είναι η δυνατότητα πρόσβασης σε δικαστήριο για προσβολή της διοικητικής απόφασης: βλ. *Albert and Le Compte v. Belgium Series A Vol. 58 [1983]*. Εφόσον προσφέρεται τέτοια δυνατότητα, αποκτά πλέον σημασία η έκταση της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου».

«...Έχουμε την άποψη ότι σε περίπτωση όπου εξετάζεται παράβαση των ρυθμιστικών προνοιών του Νόμου, στον ιδιαίτερα ευαίσθητο και σημαντικό τομέα της ραδιοτηλεόρασης, η κρίση ως προς τα πράγματα, που από τη φύση τους ενδέχεται να χαρακτηρίζονται από λεπτές αποχρώσεις και πολλές διαβαθμίσεις, δικαιολογείται να αφήνεται, ως θέμα πολιτικής του Κράτους, σε ειδική ανεξάρτητη δημόσια Αρχή. Έχουμε τη γνώμη ότι η προσφερόμενη στο δικό μας σύστημα αναθεωρητική δικαιοδοσία είναι αρκετή. Δεν διακρίνουμε λοιπόν παράβαση των κανόνων φυσικής δικαιοσύνης οι οποίοι εμπεριέχονται στο άρθρο 6(1) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης...»

(⁵ Βλ. την επ' αυτού συζήτηση στο σύγγραμμα των Francis G. Jacobs και Robin C.A. White “The European Convention of Human Rights” 2η έκδ. και συναφώς την απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση *Κωνσταντίνου ν. Δημοκρατίας (2003) 1 A.A.A. 1897*).

⁶ Ο Π. Δ. Δαγτόγλου στο Ενημερωτικό Συμπλήρωμα «Ραδιοτηλεόραση και Σύνταγμα» (1990) στη σελ. 23, τη χαρακτηρίζει, ανεξάρτητα από τις λεπτομέρειες της, ως διαδικασία οιονεί δικαστικής αρμοδιότητας).

Με βάση την προαναφερόμενη απόφαση, μια διοικητική αρχή δεν είναι Δικαστήριο *stricto sensu* και δεν υπάρχει παραβίαση του Άρθρου 30.2 του Συντάγματος και του Άρθρου 6.1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με την προϋπόθεση

πάντοτε ότι ο νόμος και οι κανονισμοί του διοικητικού οργάνου παρέχουν, όπως και εδώ, το εχέγγυο της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας.

Επιπλέον, παρατίθεται αυτούσιο το σκεπτικό της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Προσφυγή 1625/2006 Αντέννα Λίμιτεδ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ημερ.20.10.2009 το οποίο υιοθετήθηκε και σε άλλες αποφάσεις, όπως π.χ. στην Προσφυγή 573/2007 και στην Αγωγή 8777/07:

«Όσον αφορά τον ισχυρισμό περί παραβίασης των αρχών της φυσικής δικαιοσύνης, του Άρθρου 30.2 του Συντάγματος και του Άρθρου 6(1) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αυτός κρίνεται ανυπόστατος. Έχει κριθεί σε μεγάλο αριθμό αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου ότι μια διοικητική αρχή δεν είναι Δικαστήριο και δεν τηρούνται οι ίδιες κατ' ανάγκη διαδικασίες. Το θέμα κρίθηκε τελεσίδικα με την πλειοψηφούσα απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας στη *Sigma Radio TV Ltd ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου* (2004) 3 Α.Α.Δ. 134, όπου αποφασίστηκε ότι η διαδικασία που ακολούθησαν οι καθ' ων δυνάμει των Νόμων και των Κανονισμών παρέχουν το εχέγγυο της αμερόληπτης κρίσης και της αμεροληψίας. Το γεγονός ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο κατατίθεται στο ταμείο των καθ' ων δεν αποτελεί στοιχείο ασυμβίβαστο με την αμεροληψία, εφόσον δεν εμπλέκεται ιδιωτικό ή προσωπικό συμφέρον. Οι καθ' ων ενεργούν ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου απρόσωπα. Εν πάση περιπτώσει το γεγονός ότι οι αποφάσεις των καθ' ων υπόκεινται σε αναθεωρητικό έλεγχο από το Ανώτατο Δικαστήριο, τόσο πρωτοδίκως όσο και κατ' έφεση, θέτει τέρμα στον ισχυρισμό περί παραβίασης της φυσικής δικαιοσύνης. Το δε επιχείρημα ότι ο αναθεωρητικός έλεγχος από το Ανώτατο Δικαστήριο δεν επαρκεί γιατί ακριβώς εξαντλείται στον ακυρωτικό έλεγχο, χωρίς να εκτείνεται στο δικαίωμα αμφισβήτησης της ουσίας, (παρ. 14, σελ. 24-25 της απαντητικής αγόρευσης), παραγνωρίζει ακριβώς τη φύση του δικαστικού αυτού ελέγχου, που συναρτάται άμεσα με το γεγονός ότι είναι διοικητική πράξη που τίθεται υπό αναθεώρηση. Διαφορετική αντιμετώπιση θα ισοδυναμούσε με κατάργηση της έννοιας και φύσης της διοικητικής διαδικασίας.

Λανθασμένα επομένως οι αιτητές εγείρουν παρόμοια ζητήματα στην παρούσα προσφυγή τους χωρίς οποιοδήποτε διαφοροποιητικό στοιχείο».

Σε σχέση με τη θέση του οργανισμού ότι αιτήθηκε μια δια ζώσης διαδικασία δίκης, αίτημα το οποίο απορρίφθηκε «άγνωστο γιατί και άγνωστο από ποιον», ότι υπήρξε εκ μέρους της Αρχής αυθαίρετος προαποκλεισμός της προφορικής ακρόασης ισχυρισμών και μαρτυρίας, ότι ο «προαποκλεισμός» αυτός συγκρούεται με τον Κανονισμό 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (ΚΔΠ10/2000) καθώς και με το άρθρο 44(4) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(I)/99, ότι η πιο πάνω τακτική αποτελεί «δήθεν πολιτική» της Αρχής, καθώς και ότι «το ποιος έλαβε το τηλεφώνημα και πως οδηγηθήκαμε στις άγνωστες γραπτές οδηγίες προς την ίδια, δεν έχει αποκαλυφθεί», η Αρχή σημειώνει:

Η Αρχή κατά την εξέταση όλων των ενώπιόν της υποθέσεων και τη διαμόρφωση της κρίσης της πάντοτε ακολουθεί πιστά τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι τύποι και κανόνες που αφορούν στη διαδικασία, μεταξύ των οποίων και ο κανονισμός 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών, Κ.Δ.Π.10/2000.

Εν πάση περιπτώσει, ο ισχυρισμός του οργανισμού χαρακτηρίζεται από γενικότητα, αοριστία και ασάφεια καθώς δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά και επιχειρήματα που να αποδεικνύουν πώς, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η διαδικασία που ακολούθησε η Αρχή αντίκειται στον κανονισμό 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών Κ.Δ.Π.10/2000.

Η Αρχή υπενθυμίζει στον οργανισμό ότι, κατόπιν αιτήματός του ημερομ. 29.03.2013 για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, η Αρχή έκανε δεκτό το αίτημα του

οργανισμού και στις 09.04.2013 εκπρόσωπος του οργανισμού προέβηκε σε επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπό αναφορά υπόθεσης. Κατά την ημερομηνία αυτή, η Αρχή παρέδωσε αυτούσιο το σχετικό διοικητικό φάκελο προς επιθεώρηση στους δικηγόρους του οργανισμού, και οι δικηγόροι του οργανισμού έλαβαν όσες πληροφορίες και όσα αντίγραφα εγγράφων του διοικητικού φακέλου ζήτησαν. Όλα τα γεγονότα, οι πληροφορίες και οι λεπτομέρειες της υπόθεσης προκύπτουν από το διοικητικό φάκελό της. Κατά συνέπεια, ο οργανισμός είχε ενώπιόν του όλα τα γεγονότα, πληροφορίες και λεπτομέρειες της υπόθεσης από της ενάρξεως της διαδικασίας μέχρι την καθορισμένη ημερομηνία εξέτασής της.

Επομένως ο οργανισμός έχει στη διάθεσή του όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εν λόγω υπόθεση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τη διαδικασία που ακολουθήθηκε, και θα έπρεπε να έχει διαπιστώσει ότι ακολουθήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι τύποι και κανόνες που αφορούν στη διαδικασία.

Η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμο 7(Ι)/98 και στους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) όπου η διαδικασία που ακολουθείται από την Αρχή καθορίζεται και εξηγείται ξεκάθαρα.

Θέση της Αρχής είναι ότι ο οργανισμός σε καμία περίπτωση δεν στερήθηκε του δικαιώματος γνώσης, υπεράσπισης, ακρόασης, πληροφόρησης και απόκτησης των αιτούμενων εγγράφων.

Το δικαίωμα ακρόασης είναι αδιαμφισβήτητα θεμελιώδες δικαίωμα του διοικούμενου πολίτη και στην προκειμένη περίπτωση, του εν λόγω τηλεοπτικού οργανισμού. Περαιτέρω, η αρχές της διαφάνειας και της δημοσιότητας των διαδικασιών, των πράξεων και των αποφάσεων ενός διοικητικού οργάνου είναι βασικοί πυλώνες για ορθή και

χρηστή διοικητική δράση. Και η τήρησή τους αποτελεί υποχρέωση κάθε χρηστής δημόσιας αρχής. Υποχρέωση την οποία η Αρχή τηρεί με ευλάβεια.

Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος 158(I)/99, κωδικοποιεί το δικαίωμα ακρόασης στο Άρθρο 43, το οποίο στην παράγραφο (4) αναφέρει τα εξής: «Η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν είναι απαραίτητο να γίνεται προφορικά. Είναι αρκετό, αν ζητηθεί από αυτόν, να εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του, εκτός αν ο νόμος ορίζει το αντίθετο». Επίσης, ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος 7(I)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) στο άρθρο 7 προνοεί: « (7) Η Αρχή ρυθμίζει η ίδια τη διαδικασία που θα ακολουθείται στις συνεδριάσεις της».

Επιπρόσθετα, ο κανονισμός 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 10/2000 αναφέρει: «(6) Η διαδικασία ενώπιον της Αρχής διεξάγεται όπως καθορίζεται πιο κάτω: (β) καλείται ο καθ' ου η καταγγελία να υποβάλει τις παραστάσεις του είτε προσωπικώς είτε εγγράφως».

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με απόφασή της σε νόμιμη συνεδρία της με αρ. 45/2010, ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2010, στην παρουσία του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και όλων των Μελών της, ομόφωνα έλαβε την απόφαση, όπως «χωρίς επηρεασμό του υπολοίπου της μέχρι τώρα διαδικασίας, ως καθορίστηκε προηγουμένως από την Αρχή όπως εφεξής αντί για προφορική ακρόαση των υποθέσεων ενώπιον της, να καλούνται οι επηρεαζόμενοι σταθμοί, εναντίον των οποίων εξετάζονται παραβάσεις-καταγγελίες όπως τοποθετηθούν μόνο γραπτώς με υπόμνημα τους προς την Αρχή το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών επί των ενδεχόμενων παραβάσεων-καταγγελιών εναντίον τους, αφού τους δοθεί και το δικαίωμα επιθεώρησης, εάν επιθυμούν, του διοικητικού φακέλου έκαστης υπόθεσης εντός επτά (7) ημερών από την ενημέρωσή τους. Νοείται, ότι σε περίπτωση που στο διοικητικό φάκελο ενταχθούν νέα στοιχεία μετά από την επιθεώρησή τους από τον επηρεαζόμενο σταθμό, θα ενημερώνεται άμεσα προς τούτο ο σταθμός, ώστε να δύναται να επιθεωρήσει το φάκελο εντός επτά (7) ημερών από την

ενημέρωσή του. Η Αρχή αποφάσισε, ότι οι εν λόγω προθεσμίες θα τηρούνται αυστηρά και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα χορηγείται παράταση των εν λόγω προθεσμιών. Σε περίπτωση, που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος του ενδιαφερομένου σταθμού, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα καλείται ο επηρεαζόμενος σταθμός, όπως αποστέλλει γραπτώς τις θέσεις του για σκοπούς μετριάσμού της ποινής» (απόσπασμα από τα πρακτικά της υπό αναφορά συνεδρίας της Αρχής).

Ο οργανισμός, όπως και όλοι οι ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί οργανισμοί, ενημερώθηκε για την εν λόγω απόφαση της Αρχής με επιστολή της Αρχής ημερομηνίας 17.11.2010.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι, στη συνεδρία της με Αρ. 32/2011 και ημερομ.7.12.2011, η Αρχή αποφάσισε όπως αυξήσει την εν λόγω προθεσμία από δεκαπέντε (15) ημέρες σε σαράντα πέντε (45) ημέρες, από την ημέρα κοινοποίησης σχετικής επιστολής για αποστολή τέτοιων παραστάσεων και/ή εξηγήσεων προς την Αρχή. Η εν λόγω απόφαση λήφθηκε έχοντας υπόψη την ισορροπία που πρέπει να υφίσταται μεταξύ αφενός της γρήγορης εκδίκασης των υποθέσεων σε θέματα τέτοιας φύσεως όπως αυτά τα οποία επιλαμβάνεται και εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης και αφετέρου την χορήγηση επαρκούς χρόνου στους καταγγέλλοντες να εκφέρουν δεόντως τις απόψεις τους, ικανοποιώντας με αυτό τον τρόπο πλήρως το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης.

Η Αρχή παραπέμπει επίσης σε επιστολή της προς τον οργανισμό ημερομ. 17.04.2013, η οποία αναφέρει: «Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή του Δικηγόρου σας, κυρίου Ανδρέα Σ. Αγγελίδη, ημερομ. **12.4.2013** και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Σε ό, τι αφορά στο αίτημα σας να παραστεί εκπρόσωπος του οργανισμού ενώπιον της Αρχής κατά την εξέταση της παρούσας υπόθεσης, η Αρχή δεν το κάνει δεκτό, καθώς όπως έχετε επανειλημμένα ενημερωθεί, οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί εναντίον των

οποίων εξετάζονται πιθανές παραβάσεις, τοποθετούνται επί των πιθανών παραβάσεων εναντίον τους, μόνο γραπτώς, με υπόμνημα τους προς την Αρχή, το αργότερο εντός σαρανταπέντε (45) ημερών, αφού τους δοθεί, εάν το επιθυμούν, και το δικαίωμα επιθεώρησης του διοικητικού φακέλου έκαστης υπόθεσης.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών. Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι κανόνες που αφορούν στο θεμελιώδες δικαίωμα της ακρόασης καθώς και οι αρχές της δίκαιης δίκης, της φυσικής δικαιοσύνης και προστασίας του διοικουμένου. Το δικαίωμα ακρόασης είναι αδιαμφισβήτητα θεμελιώδες δικαίωμα του διοικούμενου πολίτη και στην προκειμένη περίπτωση του εν λόγω τηλεοπτικού οργανισμού.

Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος 158(I)/99, κωδικοποιεί το δικαίωμα ακρόασης στο Άρθρο 43, το οποίο στην παράγραφο (4) αναφέρει τα εξής: «Η ακρόαση του ενδιαφερομένου δεν είναι απαραίτητο να γίνεται προφορικά. Είναι αρκετό, αν ζητηθεί από αυτόν, να εκθέσει γραπτώς τις απόψεις του, εκτός αν ο νόμος ορίζει το αντίθετο». Επίσης, ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμος 7(I)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) στο άρθρο 7 προνοεί: « (7) Η Αρχή ρυθμίζει η ίδια τη διαδικασία που θα ακολουθείται στις συνεδριάσεις της». Επιπρόσθετα, ο κανονισμός 42 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών 10/2000 αναφέρει:«(6) Η διαδικασία ενώπιον της Αρχής διεξάγεται όπως καθορίζεται πιο κάτω: (β)καλείται ο καθ' ου η καταγγελία να υποβάλει τις παραστάσεις του είτε προσωπικώς είτε εγγράφως».

Επιπρόσθετα, η Αρχή παραπέμπει και πάλι τον οργανισμό στη σχετική με το θέμα απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας στη **Sigma Radio T.V Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2004) 3 Α.Α.Δ.134, ημερομηνίας 24/2/2004, η οποία**

επικυρώθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με την απόφασή του ημερ.21/7/2011 επί των αιτήσεων 32181/04 και 35122/05».

Επιπλέον, και σε σχέση με το υπό αναφορά θέμα, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό και στην Αναθεωρητική Έφεση 57/2006, Νικόλας Τζιωνής ν. Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω Υπουργείου Εσωτερικών, ημερομηνίας 23/12/2009, στην Προσφυγή 43/98, 1. Δήμητρας Χρ. Ορφανού 2. NIKEAS TRADING CO. LTD V. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω του Υπουργού Εσωτερικών, ημερομηνίας 29/7/1999, και στην Προσφυγή 170/91 Ανδρέας Πετρίδης ν. Υπουργού Οικονομικών και άλλων, ημερομηνίας 14/2/1992.

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι υπάρχει προαποφασισμένη καταδίκη του οργανισμού «στο λακωνικό πρακτικό της πλειοψηφίας της Αρχής», ότι «η ήδη ληφθείσα απόφαση της Αρχής... εμπεριέχει προαπόφαση ή προδέσμευση για καταδίκη...», ότι η Αρχή «δεν μπορεί χωρίς παράπονο από τον κύριο Ντάουνερ... μεθοδεύσει ως προηγούμενο μια τέτοια ως την παρούσα διαδικασία... χωρίς να αιτιολογήσει επακριβώς πού εντόπισε την αναλήθεια και χωρίς να κατονομάσει ποια μαρτυρία έλαβε υπόψη...» , η Αρχή επαναλαμβάνει όλα τα προλεχθέντα σε σχέση με την ορθότητα και διαφάνεια των διαδικασιών της, και επιπλέον αναφέρει:

Στη συνεδρία κατά την οποία αποφασίζεται η προώθηση μιας υπόθεσης και στο υπό αναφορά στάδιο της διαδικασίας, η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη το πόρισμα του εκάστοτε λειτουργού, απλά και μόνο εξετάζει κατά πόσο υπάρχουν επαρκή στοιχεία ώστε να δικαιολογείται η περαιτέρω εξέταση των πιθανών παραβάσεων. Αποφασίζεται, δηλαδή, εκ πρώτης όψεως η ύπαρξη πιθανής παράβασης και υπόθεσης. Σε καμία περίπτωση στο υπό αναφορά στάδιο της διαδικασίας δεν κρίνεται η ενοχή ή μη του οργανισμού, ούτε εξετάζεται η εκάστοτε υπόθεση. Η διαδικασία εξέτασης μιας υπόθεσης αρχίζει σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 42 (6) Κ.Δ.Π.10/2000 τον οποίο η Αρχή πιστά ακολουθεί.

Η Αρχή επισημαίνει ότι, η Λειτουργός, η οποία ανέλαβε τη διερεύνηση της παρούσας υπόθεσης, διαπίστωσε πιθανές παραβάσεις οι οποίες περιέχονται στον Πίνακα Α' (το αποκαλούμενο από το οργανισμό «κατηγορητήριο»), που επισυνάπτεται στο πόρισμά της ημερομηνίας 13.3.2013. Στον Πίνακα Α', εκτίθενται λεπτομερώς οι παραβάσεις, ο χρόνος και η ημερομηνία που διαπράχθηκαν καθώς επίσης και οι σχετικές πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Κανονισμών του 2000 (ΚΔΠ 10/2000). Ο Πίνακας αυτός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του πορίσματος στο οποίο αναφέρεται επανειλημμένα η διαπίστωση πιθανών παραβάσεων. Η Αρχή, στη συνεδρία της ημερομηνίας 20.3.2013, εξέτασε το πόρισμα της λειτουργού, που υπέβαλε σύμφωνα με τον Κανονισμό 42(5) Κ.Δ.Π. 10/2000 και αποφάσισε όπως η υπόθεση προωθηθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό 42(6) Κ.Δ.Π. 10/2000, με ενημέρωση του οργανισμού και πρόσκλησή του να υποβάλει γραπτώς τις θέσεις του καθώς και να ενημερώσει την Αρχή εάν επιθυμεί να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης. Επομένως, η Αρχή, στην εν λόγω συνεδρία, υιοθέτησε το πόρισμα της λειτουργού καθώς και τον Πίνακα Α' που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του, αφού κρίθηκε ότι στοιχειοθετούνταν πιθανές παραβάσεις.

Σε καμία περίπτωση στην υπό αναφορά συνεδρία δεν είχε προαποφασιστεί να κατηγορηθεί ο οργανισμός. Εξάλλου, στην ίδια συνεδρία της Αρχής, υπήρξαν κι άλλες υποθέσεις που υποβλήθηκαν από Λειτουργούς, των οποίων τα πορίσματα δεν υιοθετήθηκαν από την Αρχή και ως εκ τούτου δεν προωθήθηκαν.

Περαιτέρω, και σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού περί μη ύπαρξης παραπόνου εκ μέρους του κ. Ντάουνερ, η Αρχή υπενθυμίζει στον οργανισμό ότι, όπως έχει κριθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο, η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παραβάσεις του Νόμου ή/και των Κανονισμών, αυτεπάγγελα και ανεξάρτητα από παράπονα του κοινού, αν υποπέσει στην αντίληψή της ότι δυνατόν να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών.

Η Αρχή, όπως προβλέπει ο Κανονισμός 41(2), «έχει εξουσία να εξετάζει αυτεπάγγελτα και ανεξάρτητα από παράπονα του κοινού παραβάσεις από οποιοδήποτε οργανισμό, αν υποπέσει στην αντίληψή της ότι δυνατό να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών».

Δεν υπάρχει, συνεπώς, περιορισμός αναφορικά με το πώς ένα θέμα υποπίπτει στην αντίληψη της Αρχής και σαφώς η μη υποβολή παραπόνου εκ μέρους του κ.Ντάουνερ δεν περιορίζει και δεν αχρηστεύει την εξουσία της Αρχής για αυτεπάγγελτη εξέταση.

Στην παρούσα περίπτωση, όπως διαπίστωσε ο οργανισμός από την επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης, υπήρξε παράπονο προς την Αρχή που αφορούσε το υπό αναφορά πρόγραμμα, παράπονο το οποίο αποτέλεσε το έναυσμα για αυτεπάγγελτη διερεύνηση πιθανής παράβασης εκ μέρους του οργανισμού.

Σχετική είναι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή 362/2003 Αντέννα ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ημερομηνίας 27.2.2004, στην οποία η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό.

Η διαδικασία παρακολούθησης και διερεύνησης της υπό αναφορά υπόθεσης ξεκίνησε μετά από ανώνυμο παράπονο/ καταγγελία ακροατή, που λήφθηκε στην τηλεφωνική γραμμή της Αρχής (τηλεφωνική γραμμή εξυπηρέτησης του κοινού 8000 444) και αφορούσε στα όσα λέχθηκαν στις 12.3.2013 για τον κύριο Alexander Downer, από τον κύριο Κέντα, κατά τη διάρκεια του προγράμματος που παρουσίασε ο δημοσιογράφος του οργανισμού «ΡΑΔΙΟ ΠΡΩΤΟ», κύριος Λάζαρος Μαύρος. Το εν λόγω έντυπο βρίσκεται στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης ο οποίος έχει επιθεωρηθεί από δικηγόρο του οργανισμού, στις 9.4.2013. Κατόπιν της πιο πάνω πληροφόρησης, η Αρχή προέβη με βάση τον Κανονισμό 41(2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), σε αυτεπάγγελτη διερεύνηση. Συνεπώς, η Αρχή

απορρίπτει τη θέση του οργανισμού ότι δεν υπήρξε καταγγελία από οποιοδήποτε συγκεκριμένο παραπονούμενο/ πρόσωπο που ένιωσε ότι προσβλήθηκε το δικαίωμα του καθότι, υπήρξε τουλάχιστον ένας ακροατής που θεώρησε ότι το περιεχόμενο του εν λόγω προγράμματος πιθανό να συνιστούσε παραβάσεις της Νομοθεσίας. Εξάλλου, η Αρχή διευκρινίζει ότι ακόμα και στην περίπτωση που δεν υπήρχε παράπονο/ καταγγελία ακροατή για το εν λόγω πρόγραμμα, βάσει της Νομοθεσίας θα ήταν σε θέση να προβεί σε αυτεπάγγελτη διερεύνηση του προγράμματος εξ' αρχής, εάν καθίστατο αντιληπτό από την Αρχή ότι το εν λόγω πρόγραμμα περιείχε λεκτικό υλικό το οποίο πιθανώς να αντίκειται σε συγκεκριμένες πρόνοιες της Νομοθεσίας.

Η Αρχή εκφράζει τον προβληματισμό της σε σχέση με τις θέσεις και/ή ισχυρισμούς του οργανισμού αφού, τα προαναφερθέντα είναι περισσότερο από γνωστά στον οργανισμό, και στον δικηγόρο του, αν λάβει κανείς υπόψη τα χρόνια λειτουργίας του οργανισμού, τον αριθμό των υποθέσεων που έχουν εξεταστεί από την Αρχή και τον αφορούν, καθώς και τον αριθμό των υποθέσεων που έχουν κριθεί από το Ανώτατο και Επαρχιακό Δικαστήριο, με κύρια, την απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας στη **Sigma Radio T.V. Ltd v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2004) 3 Α.Α.Δ.134, ημερομηνίας 24/2/2004, η οποία επικυρώθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με την απόφασή του ημερ. 21/7/2011 επί των αιτήσεων 32181/04 και 35122/05, και με την οποία καταρρίπτονται όλοι οι ισχυρισμοί και θέσεις του οργανισμού.**

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς των Δικηγόρων του οργανισμού ότι ο κύριος Alexander Downer, ως δημόσιο πρόσωπο, *μπορεί να είναι το αντικείμενο δίκαιου σχολίου στην έκταση που σχετίζεται ή τείνει να φωτίσει ιδιαίτερα, την επί τούτου δράση του*, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα εξής:

Ο κύριος Alexander Downer αδιαμφισβήτητα υπόκειται σε αυστηρότερη κριτική ως δημόσιο πρόσωπο. Ωστόσο, η κριτική που ασκείται και θα πρέπει να ασκείται σε κάθε δημόσιο πρόσωπο, αφορά στην πολιτική του δράση και στις ενέργειες του που επηρεάζουν το δημόσιο συμφέρον. Οι χαρακτηρισμοί που αφορούν στην προσωπικότητα

των δημοσίων προσώπων και οι οποίοι εκφράζονται δημόσια μέσω των Μ.Μ.Ε χωρίς να στοιχειοθετούνται, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως κριτική καθότι δεν κρίνουν το έργο των εν λόγω προσώπων αλλά εικάζουν στοιχεία για την προσωπικότητα τους. Η Αρχή επισύρει την προσοχή του οργανισμού στο διαχωρισμό μεταξύ ελέγχου για τις πράξεις και τα διαβήματα του κυρίου Downer σε ό, τι αφορά στο Κυπριακό και στους άνευ στοιχειοθέτησης χαρακτηρισμών για το πρόσωπο του και τις φιλοδοξίες του.

Η Αρχή δεν μπορεί να αποδεχθεί τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι τα σχόλια που μεταδόθηκαν κατά το υπό αναφορά πρόγραμμα αφορούσαν στην πολιτική δράση του κυρίου Downer καθότι, κατά τη διάρκεια του προγράμματος, μεταδόθηκαν χαρακτηρισμοί και σχόλια που αφορούσαν στην προσωπικότητα, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο του κυρίου Downer και όχι το έργο του ως ειδικός αντιπρόσωπος του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο.

Η Αρχή δεν μπορεί επίσης να κάνει αποδεκτή τη θέση του οργανισμού ότι τα όσα μεταδόθηκαν στο υπό αναφορά πρόγραμμα για τον κύριο Downer, είναι προϊόν επιστημονικής ανάλυσης και εμπειριστατωμένης έρευνας καθηγητών διεθνούς πολιτικής, λόγω του ότι ουδεμία επιστημονική ανάλυση μεταδόθηκε σχετικά με την πολιτική δράση του κυρίου Downer ούτε και στοιχεία οποιασδήποτε έρευνας που να στοιχειοθετούν τα όσα λέχθηκαν για το πρόσωπό του. Ενδεικτικά παρατίθενται αποσπάσματα από τα οποία προκύπτει η απουσία ανάλυσης και τεκμηρίωσης των όσων αναφέρθηκαν για τον κύριο Downer και διαφαίνεται η θέση της Αρχής ότι πρόκειται για προσβλητικά σχόλια σε προσωπικό και όχι σε επαγγελματικό επίπεδο:

- «Ένας άνθρωπος ο οποίος είχε εμπλοκή σε σειρά σκανδάλων κατά τη διάρκεια της θητείας του στο Υπουργείο Εξωτερικών της Αυστραλίας».
- «Ένας σχεδόν απόλυτα αποτυχημένος πολιτικός στην Αυστραλία».
- «Εξυπηρετεί τις προσωπικές του φιλοδοξίες και το πάθος που έχει ο ίδιος ως πρόσωπο να προωθεί τις δικές του αντιλήψεις».

«Σκάνδαλο» σύμφωνα με τον Γ. Μπαμπινιώτη (Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας - Β' Έκδοση – Κέντρο Λεξικολογίας), ορίζεται ως:

- 1. Κάθε πράξη, γεγονός, κατάσταση κ.λ.π. που αντιβαίνει στις καθιερωμένες αντιλήψεις περί ηθικής, θίγει το κοινό αίσθημα ή τις ηθικές αρχές (κάποιου) προκαλώντας δυσφορία και αγανάκτηση.*
- 2. Η κατακραυγή, η δυσφορία και η αγανάκτηση που προκαλείται από πράξη ή συμπεριφορά, η οποία προκαλεί την ηθική.*

Βάσει της πιο πάνω ερμηνείας, ο μέσος λογικός πολίτης που ακούει στο ραδιόφωνο ότι ο κύριος Downer είναι «ένας άνθρωπος ο οποίος είχε εμπλοκή σε σειρά σκανδάλων κατά τη διάρκεια της θητείας του στο Υπουργείο Εξωτερικών της Αυστραλίας», οδηγείται στο συμπέρασμα ότι οι ενέργειες του κυρίου Downer δεν είναι ηθικές, θίγουν το κοινό αίσθημα ή τις ηθικές αρχές, προκαλώντας την κατακραυγή, τη δυσφορία και την αγανάκτηση. Συνεπώς, εφόσον τίθεται θέμα ηθικής, η Αρχή δεν μπορεί να αποδεχθεί τον ισχυρισμό του κυρίου Κέντα και των Δικηγόρων του οργανισμού ότι η κριτική που ασκήθηκε στο εν λόγω πρόσωπο αφορούσε στην πολιτική του δράση, καθότι λέξεις όπως το «σκάνδαλα» που μεταδόθηκαν, παρέπεμπαν σε αμφισβήτηση των ηθικών αρχών του κυρίου Downer και όχι στις πολιτικές του ενέργειες. Παράλληλα, η Αρχή επισημαίνει την παντελή έλλειψη επεξήγησης ή/ και τεκμηρίωσης των ισχυριζόμενων – εκ μέρους του κυρίου Κέντα – «σκανδάλων».

Θέση της Αρχής είναι ότι *το δικαίωμα κριτικής είναι αναγκαίο στη δημοκρατική πολιτική και τα αποδεχτά όρια τέτοιας κριτικής έχουν ευρύτατες διαστάσεις για ένα πολιτικό πρόσωπο, παρά για οποιοδήποτε ιδιώτη* (απόσπασμα από ομιλία Π. Αρτέμη, Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με τίτλο «Η ελευθερία του λόγου και της έκφρασης: Η ελευθερία του τύπου, το δίκαιο της δυσφήμισης και το προνόμιο υπό επιφύλαξη, κατά την Ημέρα Πολιτικής Δικαιοσύνης, 23 Οκτωβρίου 2008). Ωστόσο, όπως επίσης αναφέρεται στην προαναφερθείσα ομιλία *δε νοείται η ελευθερία του τύπου* (στη

συγκεκριμένη περίπτωση των ραδιοτηλεοπτικών μέσων), να μη συνοδεύεται από ευθύνες και περιορισμούς στη συλλογή και μετάδοση πληροφοριών. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η Αρχή δεν αφαιρεί από τον οργανισμό το δικαίωμα να ασκήσει κριτική σε ένα πολιτικό πρόσωπο – το οποίο στη δεδομένη υπόθεση είναι ο κύριος Alexander Downer. Όμως, αυτό δεν συνεπάγεται ότι ο οργανισμός μπορεί να μεταδίδει σχόλια και χαρακτηρισμούς που θίγουν την προσωπικότητα, την τιμή και την υπόληψη του κυρίου Downer, χωρίς αυτά να βασίζονται ή έστω να σχετίζονται με την πολιτική του δράση και να τεκμηριώνονται επαρκώς ώστε να μην καταλήγουν σε δυσφημιστική συμπεριφορά εναντίον του. Η προστασία της φήμης και της υπόληψης του ατόμου είναι θεμελιώδες δικαίωμα κάθε πολίτη, είτε είναι δημόσιο πρόσωπο είτε όχι. Εάν υπάρχουν στοιχεία που αφορούν οποιοδήποτε πρόσωπο επηρεάζει με αρνητικό τρόπο το δημόσιο συμφέρον, τότε αυτά θα πρέπει να μεταδίδονται στο πλαίσιο της πληροφόρησης του κοινού για τις ενέργειες του εν λόγω προσώπου και όχι να μεταδίδονται με τρόπο που να υποβάλλεται στον ακροατή ή/ και τηλεθεατή η εκ των προτέρων και χωρίς τεκμηρίωση αρνητική στάση προς αυτόν.

Σε σχέση με τις θέσεις των Δικηγόρων του οργανισμού για τον μέσο λογικό πολίτη, η Αρχή συμφωνεί ότι ο μέσος λογικός πολίτης δικαιούται πληροφόρηση και ότι είναι σε θέση να εξάγει τα δικά του συμπεράσματα και κρίσεις. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο δεν είναι η θέση ή ο ρόλος των δημοσιογράφων και των φιλοξενούμενων στα προγράμματά τους να υποβάλλουν στους ακροατές τις δικές τους θέσεις, οι οποίες βασίζονται σε εικασίες και όχι σε γεγονότα. Ο μέσος λογικός πολίτης πρέπει να πληροφορείται έγκυρα, έγκαιρα και αντικειμενικά για όσα αφορούν στο δημόσιο συμφέρον, προκειμένου να επεξεργάζεται όλες τις πληροφορίες που αφορούν τα κοινά να εξάγει τα δικά του συμπεράσματα που άμεσα ή έμμεσα τον αφορούν. Το να υποβάλλεται όμως στη διαδικασία να ακούει χαρακτηρισμούς για δημόσια άτομα, οι οποίοι δεν συνοδεύονται από οποιαδήποτε τεκμηρίωση ή σχετική με το δημόσιο ενδιαφέρον πληροφορία, δεν εξυπηρετεί το σκοπό των ενημερωτικών/ ειδησεογραφικών προγραμμάτων που είναι η

πληροφόρηση και όχι η δημιουργία στάσης έναντι συγκεκριμένων ατόμων επειδή κάποιος κρίνει ότι αυτή είναι ορθή, χωρίς να εξηγήσει που αυτή βασίζεται.

Η Αρχή αντιπαρέρχεται επίσης τη θέση των Δικηγόρων του οργανισμού περί ανοχής και ανεκτικότητας στις αντίθετες απόψεις. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο οργανισμός προέβη σε μονόπλευρη τοποθέτηση για την προσωπικότητα ενός δημοσίου ατόμου, χωρίς να αφήσει το ενδεχόμενο να υπάρχει η αντίθετη άποψη μεν και χωρίς να εστιάσει στο κομμάτι που αφορά στην πολιτική του δράση, δε. Το εν λόγω πρόγραμμα δεν επικεντρώθηκε στη δράση του κυρίου Downer σε σχέση με το Κυπριακό, αλλά σε σχόλια και χαρακτηρισμούς για τον ίδιο ως άτομο, για τις προσωπικές του φιλοδοξίες και για την – όπως ο κ. Κέντας χαρακτήρισε – απόλυτη προσωπική του αποτυχία ως πολιτικός σε μια άλλη χώρα, χωρίς καν να δοθεί περιθώριο για έκφραση της αντίθετης άποψης.

Αναφορικά με τις θέσεις των Δικηγόρων του οργανισμού για το ρόλο της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου στη διασφάλιση της προσωπικότητας ενός δημοσίου προσώπου, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Ένας από τους σημαντικότερους ρόλους της Αρχής είναι η διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων του ακροατή/ τηλεθεατή. Αυτό κατοχυρώνεται με συγκεκριμένα άρθρα στον πιο πάνω Νόμο και κανονισμούς στους πιο πάνω Κανονισμούς. Κατά την ενάσκηση του λειτουργήματος της, η Αρχή λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις υποχρεώσεις των οργανισμών:

- Να σέβονται και να προάγουν τη δημοκρατία και τις άλλες πανανθρώπινες αξίες, να σέβονται και να προάγουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες **όλων**.
- Να μεριμνούν ώστε να μην μεταδίδονται ανακριβείς πληροφορίες ή σχόλια.
- Να διασφαλίζουν το δικαίωμα τους να υποστηρίζουν συγκεκριμένες θέσεις, καθιστώντας όμως σαφή τη διάκριση μεταξύ γεγονότος, σχολίου ή εικασίας.

Περαιτέρω, η Αρχή λαμβάνει σοβαρά υπόψη της ότι τα ραδιοκύματα αποτελούν δημόσιο αγαθό και μέρος του εθνικού μας πλούτου, και επομένως η εκμετάλλευσή τους πρέπει να αποσκοπεί στην διασφάλιση του δημόσιου συμφέροντος και να μεγιστοποιεί το κοινωνικό όφελος. Συνεπώς, εάν το δημόσιο συμφέρον εξυπηρετείται με την άσκηση κριτικής σε δημόσια πρόσωπα, η Αρχή θα ενθαρρύνει την κριτική αυτή και θα την βοηθήσει να στηριχθεί νομικά βάσει της ενόπιον της Νομοθεσίας. Όπως επανειλημμένα έχουμε θέσει και πιο πάνω, όμως, άλλο η κριτική για τις πράξεις, έργα ή παραλείψεις ενός δημόσιου ατόμου σε σχέση με τα δημόσια ζητήματα και άλλο οι προσωπικές επιθέσεις και χαρακτηρισμοί για την προσωπικότητα ή τις – εικαζόμενες – προσωπικές του φιλοδοξίες.

Η Αρχή διευκρινίζει, για ακόμη μια φορά, ότι στην παρούσα υπόθεση δεν προκύπτουν πιθανές παραβάσεις της Νομοθεσίας λόγω της ενασχόλησης ενός προγράμματος με τον κύριο Alexander Downer. Η υπόθεση, πέραν του συγκεκριμένου ονόματος στο οποίο έγιναν αναφορές, αλλά και ο ρόλος της Αρχής ως προστάτης της τιμής και της υπόληψης των ατόμων που εκτίθενται άμεσα ή έμμεσα στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, αφορά κάθε δημόσιο ή μη πρόσωπο, για το οποίο μεταδίδονται προσβλητικά για την προσωπικότητα του σχόλια και εικασίες. Η θέση και η στάση της Αρχής θα ήταν ακριβώς η ίδια όποιο και να ήταν το δημόσιο πρόσωπο στο οποίο γινόταν αναφορά. Θέση και στάση την οποία έχει αποδείξει στο παρελθόν με τις αποφάσεις που κατά καιρούς έχει λάβει.

Σε ό, τι αφορά στις θέσεις των Δικηγόρων του οργανισμού για τη δημόσια συμπεριφορά και δράση προσώπων που έχουν δημόσια θέση ή αξίωμα, η Αρχή υποβάλλει το εξής ερώτημα στον οργανισμό: Πού ακριβώς εντοπίζεται η δημόσια συμπεριφορά και δράση προσώπου στο σχόλιο *ένας σχεδόν απόλυτα αποτυχημένος πολιτικός στην Αυστραλία ο οποίος κατάφερε να κερδίσει αυτό το συμβόλαιο με τα Ηνωμένα Έθνη και να εξυπηρετεί τις προσωπικές του φιλοδοξίες και το πάθος που έχει ο ίδιος ως πρόσωπο να προωθεί τις δικές του αντιλήψεις;* Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται σε απόσπασμα της ομιλίας του κ. Π. Αρτέμη, Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με τίτλο «Η ελευθερία του λόγου

και της έκφρασης: Η ελευθερία του τύπου, το δίκαιο της δυσφήμισης και το προνόμιο υπό επιφύλαξη, κατά την Ημέρα Πολιτικής Δικαιοσύνης, 23 Οκτωβρίου 2008, *πληροφόρηση για πολιτικά θέματα, αν περιέχει δυσφημιστικό υλικό, δεν καλύπτεται αυτόματα από την υπεράσπιση προνομίου υπό επιφύλαξη, αλλά είναι το περιεχόμενο της πληροφόρησης που μπορεί να έχει αυτό το αποτέλεσμα, ανάλογα με τη σπουδαιότητα του για το κοινό και το σχετικό δικαίωμα του κοινού να τυγχάνει πληροφόρησης*. Περαιτέρω, στην ίδια του ομιλία, ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου αναφέρει: *Η ύπαρξη της υπεράσπισης του προνομίου υπό επιφύλαξη σε κάθε περίπτωση και σε κάθε χώρα αποφασίζεται από ένα συνδυασμό των ειδικών νομοθετικών προνοιών και της αντίληψης των κριτηρίων που την διέπουν όπως προκύπτουν από τη νομολογία*. Στην παρούσα υπόθεση, από τα ενώπιον μας στοιχεία, δεν προκύπτει ότι οι εν λόγω αναφορές στο πρόγραμμα του οργανισμού αφορούσαν σε πληροφόρηση ή/ και ενημέρωση του κοινού για τις πολιτικές ενέργειες ενός δημοσίου προσώπου, αλλά σε χαρακτηρισμούς που δεν διέπονται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου, σε αναφορές που έγιναν χωρίς το υπό αναφορά άτομο να έχει τύχει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς και σε σχόλια στα οποία δεν διασφαλίστηκε σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική και πολιτική δραστηριότητα του υπό αναφορά ατόμου.

Σε ό,τι αφορά στις θέσεις των Δικηγόρων του οργανισμού ότι η Αρχή δεν μπορεί να λογοκρίνει την ελεύθερη άποψη ενός Πανεπιστημιακού ανδρός, ο οποίος διατύπωσε με υπεύθυνο λόγο απόψεις για τους κινδύνους περί το μέλλον του τόπου, η Αρχή έχει να παρατηρήσει τα εξής:

Κατά πρώτον, δεν τίθεται θέμα λογοκρισίας εκ μέρους της Αρχής καθότι, οι πιθανές παραβάσεις της Νομοθεσίας διερευνήθηκαν και διαβιβάστηκαν στον οργανισμό μετά την μετάδοση του υπό αναφορά προγράμματος και σε καμία περίπτωση δεν υπήρξε παρέμβαση της Αρχής στο περιεχόμενο του προγράμματος, προτού αυτό μεταδοθεί. Εξάλλου, μια τέτοια ενέργεια της Αρχής θα ήταν αντίθετη με τις πρόνοιες της

Νομοθεσίας που διέπει τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα και που καθορίζει τις αρμοδιότητες και εξουσίες της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου.

Κατά δεύτερον, ο κ. Κέντας δεν διατύπωσε, κατά την κρίση μας, υπεύθυνα τις απόψεις του για τους κινδύνους περί το μέλλον της Κύπρου. Δεν αναφέρθηκε σε συγκεκριμένους κινδύνους, επιφυλάξεις ή γεγονότα που να επηρεάζουν ή να μπορεί να επηρεάσουν το μέλλον του τόπου. Περιορίστηκε σε αναφορές για το άτομο του κυρίου Downer, οι οποίες σε καμία φάση δεν επεξηγήθηκαν ή/ και στοιχειοθετήθηκαν στο εν λόγω πρόγραμμα.

Επιπρόσθετα, ο κύριος Κέντας όφειλε να αναφέρει ότι μεταφέρει τις προσωπικές του θέσεις ή/ και απόψεις ή/ και εκτιμήσεις για το πρόσωπο του κυρίου Downer και να διευκρινίσει ότι αυτές δεν είναι αποτέλεσμα ανάλυσης γεγονότων αλλά εικασίες βάσει της δικής του λογικής. Παράλληλα, και ο ίδιος ο οργανισμός όφειλε – εφόσον ο κύριος Κέντας φιλοξενήθηκε στο επίδικο πρόγραμμα υπό την ιδιότητα του ως πολιτικός επιστήμονας και πανεπιστημιακός – να επιδιώξει διαχωρισμό μεταξύ σχολίου και πολιτικής εκτίμησης γεγονότων.

Σε σχέση με τη θέση των Δικηγόρων του οργανισμού ότι οι δημοσιογράφοι πρέπει να δικαιούνται κάποιο βαθμό υπερβολής ακόμα και σε σχέση με ισχυρισμούς γεγονότων, η Αρχή δεν την αποδέχεται καθότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν πρόκειται για ισχυρισμούς γεγονότων αλλά ισχυρισμούς για το χαρακτήρα και την προσωπικότητα ενός ατόμου, χωρίς οποιαδήποτε περαιτέρω τεκμηρίωση. Κρίνουμε σκόπιμο στο σημείο αυτό να επαναλάβουμε τη θέση που έχουμε ήδη εκφράσει σε προηγούμενες μας αποφάσεις, ότι ο ρόλος του δημοσιογράφου/ παρουσιαστή είναι η διαφύλαξη της κοινωνικής αποστολής του μέσου, το οποίο υπηρετεί με τη διασφάλιση υγιών και τεκμηριωμένων αναφορών, χωρίς ακρότητες και υπερβολές, και όπου υπάρχουν τέτοιες οφείλει να δρα πυροσβεστικά για να προστατεύει μεταξύ άλλων και την προσωπικότητα,

την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, καθώς και την επαγγελματική δραστηριότητα των ατόμων για τα οποία γίνεται αναφορά στο πρόγραμμα.

Αναφορικά με τη θέση των Δικηγόρων του οργανισμού ότι η Αρχή οφείλει να αιτιολογήσει επακριβώς που εντόπισε την αναλήθεια στα λεχθέντα εναντίον του κυρίου Downer, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι ο οργανισμός είναι υπεύθυνος για το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδει και συνεπώς, έχει την ευθύνη να αιτιολογήσει και να στοιχειοθετήσει την λεκτική επίθεση που έγινε για το πρόσωπο του κυρίου Downer κατά τη διάρκεια του προγράμματος που μετέδωσε, και όχι το αντίθετο.

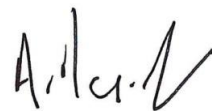
Σε σχέση με την θέση του οργανισμού ότι *υπάρχει επαγγελματικό καθήκον του τύπου να διατυπώνει γνώμη, προς προβληματισμό και πληροφόρηση του κοινού*, η Αρχή έχει να παρατηρήσει ότι, πριν την διατύπωση γνώμης, τα Μ.Μ.Ε οφείλουν να παρέχουν πρώτα στο κοινό τις πληροφορίες που τους οδήγησαν στα συμπεράσματα και στη γνώμη που διατυπώνουν και όχι να παραθέτουν μόνο τα δικά τους σχόλια και θέσεις χωρίς να επεξηγούν τους λόγους που τους οδήγησαν σε αυτά. Εξάλλου, προκειμένου να προβληματιστεί και να πληροφορηθεί το κοινό, χρειάζεται τα απαραίτητα στοιχεία με βάση τα οποία θα είναι σε θέση να συμφωνήσει ή να διαφωνήσει με τις απόψεις επί του θέματος, που εκφράζονται στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα.

Στο σημείο αυτό η Αρχή κρίνει σκόπιμο να σχολιάζει και τη θέση των Δικηγόρων του οργανισμού ότι στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος προειδοποιήθηκαν οι ακροατές για τα σφάλματα και τις ενέργειες του Ανωτάτου Εκπροσώπου του ΟΗΕ στην Κύπρο. Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, δεν μεταδόθηκε οποιαδήποτε πληροφορία που να αφορά σε σφάλμα ή σε ενέργεια του κυρίου Downer, υπό την ιδιότητα του ως Ειδικού Αντιπροσώπου του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο. Η αναφορά σε αυτόν π.χ. ως «σχεδόν απόλυτα αποτυχημένος πολιτικός στην Αυστραλία», κάθε άλλο παρά σχετική με τις ενέργειες του στην Κύπρο μπορεί να χαρακτηριστεί και σίγουρα δεν

μπορεί να θεωρηθεί ως βάσιμη προειδοποίηση στο Κυπριακό κοινό, για τις μετέπειτα ενέργειες του στον πολιτικό χώρο.

Εν κατακλείδι, η Αρχή τονίζει ότι, σε καμία περίπτωση δεν επιθυμεί ούτε και αποσκοπεί στον περιορισμό της ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης. Τουναντίον, μέλημά της είναι η προαγωγή της ελευθερίας όλων για ορθή και αντικειμενική πληροφόρηση, της πολυφωνίας και της ελευθερίας έκφρασης δίκαιου, τεκμηριωμένου και μη προσβλητικού για τους άλλους λόγου, στα πλαίσια πάντα της Νομοθεσίας και του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό την κύρωση της **Προειδοποίησης** για τις παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(ε)** (υποστοιχείο 1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου 7(I) του 1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των κανονισμών **21(3)** (υποστοιχείο 2) και **28(1)** (υποστοιχείο 3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), που έγιναν στις **12.3.2013**.

Μ.Γ/Α.Α

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου